

februari 2018

Deze Nieuwsbrief is een uitgave van de Kennisgroep Europees Strafrecht en Mensenrechten (KESM) van de rechtbank Amsterdam. In de Nieuwsbrief vindt u een maandelijks selectie van de belangrijkste ontwikkelingen, jurisprudentie, annotaties, artikelen en andere publicaties op het gebied van Europees Strafrecht. Klik op de hyperlinks om naar de documenten te gaan.

In deze Nieuwsbrief komen de volgende onderwerpen aan bod:

- [ARTIKEL 6 EVRM: HOREN VAN GETUIGEN VOORWAARDE VOOR EEN EERLIJK PROCES](#)
- [ARTIKEL 6 LID 3 ONDER C EVRM: GEVOLGEN VERZUIM M.B.T. CONSULTATIERECHT VOORKEURSADVOCAAT](#)
- [ARTIKEL 8 EVRM: ARTIKEL 294 LID 2 Sr NIET I.S.M. DEZE BEPALING](#)
- [KADERBESLUIT 2002/475/JBZ \(TERRORISMEBESTRIJDING\): ARTIKEL 83 EN 176a Sr BEVATTEN RUIMERE STRAFBAARSTELLING DAN WAARTOE DIT KADERBESLUIT VERPLICHT](#)
- [UITLEVERING: GENOEGZAAMHEID VAN DE STUKKEN EN ONTBREKEN LIJST MET VERBODEN VERDOVENDE MIDDELEN](#)
- [UITLEVERING: DUBBELE STRAFBAARHEID EN VERMELDING VAN DE FEITEN](#)
- [UITLEVERING: SPECIALITEITSBEGINSEL EN UITZONDERING DAAROP](#)

ARTIKEL 6 EVRM: HOREN VAN GETUIGE VOORWAARDE VOOR EEN EERLIJK PROCES

EHRM 12 December 2017, 2257/12 (Zadumov v. Russia)

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: art. 6 lid 3 sub d EVRM, afwezige getuigen, bewijscriteria

Klager is een Russische man die samen met meneer X veroordeeld is voor doodslag. Mevrouw K. legt als getuige van het misdrijf een verklaring af bij de politie, maar leed aan psychische problemen en alcohol verslaving ten tijde van het misdrijf en daarna. Mevrouw K. is niet aanwezig tijdens de zittingen, ook niet wanneer zij officieel is opgeroepen. Na meerdere verzoeken van de officier van justitie en tegen de wens van de verdediging in, kiest de *Tsentralniy District Court of Tver* er voor om de eerdere verklaring van mevrouw K. voor te laten lezen. Naar Russisch recht is dit alleen toegestaan wanneer de getuige ernstig ziek is. In haar uitspraak stelt de *Tsentralniy District Court of Tver* dat de verklaring van het slachtoffer 'significant' of belangrijk is, maar niet beslissend voor haar oordeel.

De klacht bij het EHRM ziet erop dat klager niet de kans heeft gekregen om mevrouw K. ondervragen, wat in strijd zou zijn met artikel 6 lid 3, sub d EVRM. Daarnaast is klager van mening dat mevrouw K.'s verklaring niet had mogen worden voorgelezen. Uit mevrouw K.'s medisch dossier bleek niet dat zij niet in staat zou zijn om op zitting gehoord te worden. Ook was mevrouw K.'s mentale gezondheidstoestand niet veranderd sinds zij getuige was geweest van het misdrijf. Als laatste voert klager aan dat zijn veroordeling volledig is gebaseerd op de, als direct bewijs geziene, verklaring van mevrouw K. Rusland geeft aan dat mevrouw K. niet aanwezig kon zijn wegens medische redenen. Ook geeft Rusland aan dat de veroordeling is gebaseerd op voldoende ander bewijs.

Het EHRM let bij de beoordeling van een eerlijk proces op het verloop van het proces, waaronder de manier waarop bewijs is verkregen en het belang van de verdediging, maar ook het belang van de samenleving en van slachtoffers. Om deze zaak te beoordelen haalt het EHRM de criteria uit [Al-Khawaja and Tahery v. the United Kingdom](#)¹ aan. Het Hof onderzoekt:

¹ EHRM 15 december 2011, 26766/05 en 22228/06 (*Al-Khawaja and Tahery v. the United Kingdom*).

- of er een goede reden is voor de afwezigheid van een getuige wiens verklaring wordt gebruikt als bewijs;
- of de verklaring van de afwezige getuige een beslissende rol heeft in de veroordeling;
- of er voldoende compenserende factoren waren, waaronder procedurele waarborgen, om dit gebrek tegemoet te komen en
- of het gehele proces kan worden gezien als een eerlijk proces.

Ten aanzien van het eerste criterium oordeelt het EHRM dat er geen geldige reden is voor de afwezigheid van mevrouw K., aangezien haar verklaring eind februari 2011 werd voorgelezen, terwijl zij begin maart 2011 klaar was met haar behandeltraject. Ten aanzien van het tweede criterium oordeelt het EHRM dat de verklaring van mevrouw K. een beslissende rol had in de veroordeling, aangezien er tegenstrijdig was verklaard door de twee verdachten, en de verklaring van mevrouw K., als enige getuige van het strafbare feit, cruciaal was om de tegenspraak tussen de verklaringen van de verdachten op te lossen. Het EHRM benadrukt wel dat nationale rechters in het algemeen grote vrijheid genieten bij het beoordelen van bewijs. Daarnaast oordeelt het EHRM dat de *Tsentralniy District Court of Tver* mevrouw K. op een later moment had moeten horen, omdat zij in maart 2011 klaar was met behandelingen en er daarna nog zes zittingen zijn gehouden. Op basis van deze overwegingen, in het bijzonder de afwezigheid van mevrouw K. zonder geldige reden, het gebrek aan compenserende maatregelen en de oppervlakkige beoordeling van de betrouwbaarheid van de verklaring van mevrouw K., ziet het EHRM dit proces als geheel niet als een eerlijk proces en stelt daarom een schending van artikel 6 EVRM vast.

ARTIKEL 6 LID 3 ONDER C EVRM: GEVOLGEN VERZUIM M.B.T. CONSULTATIERECHT VOORKEURSADVOCAAT

Conclusie Advocaat-Generaal Spronken 10 oktober 2017, ECLI:NL:PHR:2017:1356

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: artikel 6 EVRM, het raadplegen van voorkeursadvocaat, artikel 359a Sv, Dvorski v. Kroatië (EHRM)

Verdachte is bij arrest van 28 december 2015 door het gerechtshof Den Haag wegens “diefstal door twee of meer verenigde personen” veroordeeld tot een gevangenisstraf van zes weken, met aftrek van voorarrest. In hoger beroep heeft de verdediging het verweer gevoerd dat er sprake is geweest van een schending van artikel 38 Sv en artikel 6 EVRM, omdat verdachte voorafgaand aan zijn verhoor bij de politie zijn voorkeursadvocaat niet heeft kunnen raadplegen (al heeft hij wel consultatiebijstand gehad van een piketadvocaat). Het hof heeft dit verweer verworpen. De raadsman van de verdachte stelt een middel van cassatie voor, dat erover klaagt dat het hof bij deze verwerping uitgegaan is van een onjuiste rechtsopvatting c.q. deze verwerping onvoldoende dan wel onbegrijpelijk heeft gemotiveerd. Het middel werpt de vraag op of het aan artikel 6 lid 3 onder c EVRM ontleende consultatierecht tevens het recht bevat om een voorkeursadvocaat voorafgaand aan het politieverhoor te kunnen raadplegen. Nu is deze vraag al eerder door de Hoge Raad ontkennend beantwoord ([ECLI:NL:HR:2014:1122](#)), echter naar aanleiding van de recente uitspraak van het EHRM in de zaak *Dvorski v. Croatia* rijst de vraag of dit antwoord nog standhoudt. In deze zaak heeft het EHRM namelijk een schending van artikel 6 lid 1 en 3 onder c EVRM aangenomen, wegens de omstandigheid dat de politie Dvorski niet in de gelegenheid had gesteld zijn eigen advocaat te raadplegen. De Advocaat-Generaal stelt dat dit middel niet tot cassatie hoeft te leiden, maar gaat wel op deze vraag in wegens het belang daarvan voor de rechtsontwikkeling en rechtspraktijk.

In de zaak *Dvorski v. Croatia* introduceert het EHRM een twee-stappen toets voor het beoordelen van de vraag of het recht op vrije advocatenkeuze is geschonden. Ten eerste moet overwogen worden of de gronden om de keuze van een raadsman van de verdachte niet te honoreren voldoende en relevant (“*relevant and sufficient*”) zijn, waarbij deze toets minder zwaar is dan in het geval dat verdachte helemaal geen rechtsbijstand heeft gehad. Ten tweede moet de “*overall fairness*” van de procedure worden getoetst, waarbij factoren als de aard van de procedure, de omstandigheden waaronder de advocaat is toegewezen, de effectiviteit van de rechtsbijstand, het nemo tenetur beginsel, de leeftijd van de verdachte, het gebruik van de verklaring van de verdachte als bewijs en de mogelijkheden van tegenspraak tegen het bewijs, meewegen. In *Dvorski v. Croatia* heeft het EHRM geoordeeld dat er geen sprake was van een eerlijk proces, waarbij het feit dat de politie geen goede gronden had om aan Dvorski de mogelijkheid een eigen advocaat te raadplegen te onthouden doorslaggevend is geweest. Verder woog ook mee dat de consultatiebijstand met de toegevoegde advocaat maar tien minuten duurde, wat het EHRM erg kort voorkwam gezien de ernst van de beschuldiging (meervoudige moord).

Uit de overwegingen van het EHRM komt dus een twee-stappen-test naar voren voor het beoordelen of er sprake is van een schending van artikel 6 lid 3 sub c, alsmede een stevige onderzoeksplicht voor de rechter om te bepalen of de beperking van het recht op bijstand door de voorkeursadvocaat gerechtvaardigd kan worden. In zijn uitspraak zal de rechter daarnaast ook moeten motiveren of een eventuele schending van dit recht al dan niet processuele gevolgen zal hebben: de bijstand

van een toegevoegde piketadvocaat is op zichzelf onvoldoende om deze schending te compenseren. Tevens rust een inspanningsverplichting op de politie om de raadsman die door de verdachte is aangewezen te bereiken.

De Advocaat-Generaal concludeert met betrekking tot de onderhavige zaak dat het middel terecht is voorgesteld: uit de stukken in het geding kan niet worden opgemaakt dat de politie voorafgaand aan het verhoor contact heeft gezocht met de voorkeursadvocaat of heeft gepoogd hem op de hoogte te stellen. Aan het recht van de verdachte op bijstand van de voorkeursadvocaat is dus tekortgedaan; hieraan doet de aanwezigheid van een toegevoegde piketadvocaat niet af. Echter, het middel hoeft niet tot cassatie te leiden, daar door de verdediging onvoldoende is gemotiveerd tot welk nadeel dit vormverzuim van artikel 359a Sv heeft geleid voor de verdediging en uit de stukken van het geding niet is op te maken op welke manier de verdachte is geschaad in zijn verdediging. Het niet honoreren van het recht op vrije advocatenkeuze leidt volgens het EHRM immers alleen tot een schending van artikel 6 lid 3 onder c EVRM als de verdachte daardoor in zijn verdediging is geschaad. In lijn daarmee mag dan ook van de verdediging worden verlangd dat, als zij bepleit dat aan een vormverzuim consequenties worden verbonden, zij gemotiveerd aangeeft welke nadeel het vormverzuim voor de verdediging heeft gehad.

De Hoge Raad verworpt de klacht, omdat het hof het verweer alleen had kunnen verwerpen, ‘reeds omdat door of namens de verdachte niet is aangevoerd over het belang van het geschonden voorschrift, de ernst van het verzuim en het daardoor veroorzaakte nadeel.’²

ARTIKEL 8 EVRM: ARTIKEL 294 LID 2 Sr NIET I.S.M. DEZE BEPALING

Gerechtshof 's-Hertogenbosch 31 januari 2018, ECLI:NL:GHSHE:2018:345 (Heringa)

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: artikel 8 EVRM, artikel 293 en 294 Sr, hulp bij zelfdoding, margin of appreciation

Verdachte is behulpzaam geweest bij de zelfdoding van zijn stiefmoeder, zonder dat hij hierbij de bijzondere hoedanigheid van arts had. Na de behandeling van de zaak in cassatie bij de Hoge Raad is de zaak aansluitend verwezen naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch. Daar voerde de verdediging onder andere aan dat artikel 294 lid 2 Sr buiten toepassing dient te worden verklaard, aangezien onverkorte toepassing ervan een ontoelaatbare schending zou opleveren van het recht van de verdachte op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer zoals beschermd door artikel 8 lid 1 EVRM. De verdediging onderbouwde dit standpunt door te stellen dat artikel 294 lid 2 Sr geen legitiem beperkingsdoel dient en dat de noodzaak van een beperking van de rechten van artikel 8 in een democratische samenleving ontbreekt. Het toepassen van artikel 294 lid 2 Sr zou het recht op privéleven beperken, aangezien de eigen keus tot levensbeëindiging onder de bescherming van artikel 8 valt. De verdediging droeg verder aan dat ook aan de verdachte in deze omstandigheden een eigen of afgeleid recht toekomt, daar hij niet in de omstandigheden was om hulp aan zijn stiefmoeder te ontzeggen, nu zij al enkele stappen tot het uitvoeren van haar doodswens had ondernomen.

Het hof overweegt dat uit de jurisprudentie van het EHRM met betrekking op artikel 8 blijkt dat weliswaar een oorspronkelijke, persoonlijke beslissing tot beëindigen van het leven onderdeel is van het recht op privéleven, maar dat verder juridisch niet vastgesteld is hoeveel ruimte de overheid moet bieden om deze doodswens uit te voeren. Wel is in de zaak [Pretty v. the United Kingdom](#)³ vastgesteld dat lidstaten niet verplicht zijn om hulp bij zelfdoding te decriminaliseren. Met betrekking tot de nationale wetgeving over hulp bij zelfdoding hanteert het EHRM een ruime “margin of appreciation” voor de overheid ([Koch v. Germany](#)⁴). Zodoende mag de overheid de rechten van artikel 8 beperken, mits “in overeenstemming met de wet” en “noodzakelijk in een democratische samenleving.”

Uit het arrest [Koch v. Germany](#) noch uit andere door de verdediging aangehaalde rechtspraak van het EHRM valt naar het oordeel van het hof af te leiden dat verdachte, niet zijnde een arts, onder de gegeven omstandigheden een zelfstandig of afgeleid recht heeft op het geven van hulp bij zelfdoding dat hij zou kunnen ontlenen aan artikel 8 EVRM.

Het valt binnen de “margin of appreciation” van een staat om te bepalen in welke gevallen het verantwoord is om een uitzondering te maken op het verbod van hulp bij zelfdoding. Het is dus niet in strijd met artikel 8 EVRM om hulp bij zelfdoding alleen toe te staan onder de in artikel 293 lid 2 genoemde voorwaarden. Dat deze invulling van de “margin of appreciation” onrechtmatig zou zijn, vermag het hof niet in te zien. Het doel van artikel 294 lid 2 Sr is het voorkomen van misbruik van hulp bij zelfdoding en derhalve de bescherming van wilsonbekwame en kwetsbare personen, waarop artikel 8, tweede lid, EVRM mede betrekking heeft. Artikel 294 Sr streeft dus een relevant en legitiem doel na, en beperkt overeenkomstig de eisen van artikel 8 lid 2 EVRM het recht op privéleven.

² Hoge Raad 23 januari 2018, [ECLI:NL:HR:2018:78](#).

³ EHRM 29 april 2002, 2346/02 ([Pretty v. the United Kingdom](#)).

⁴ EHRM 19 juli 2012, 497/09 ([Koch v. Germany](#)).

Gelet op het voorstaande is het hof van oordeel dat het standpunt van de verdediging in al zijn onderdelen dient te worden verworpen.

**KADERBESLUIT 2002/475/JBZ (TERRORISMEBESTRIJDING): ARTIKEL 83 EN 176a Sr BEVATTEN
RUIMERE STRAFBAARSTELLING DAN WAARTOE DIT KADERBESLUIT VERPLICHT**

Gerechtshof Arnhem Leeuwarden 27 februari 2018, ECLI:NL:GHARL:2018:1866

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: kaderbesluit inzake terrorismebestrijding 2002/475/JBZ van 13 juni 2002, Wet terroristische misdrijven, brandstichting terroristisch oogmerk, kwalificatie terroristisch misdrijf, kaderbesluitconforme uitleg

In de onderhavige zaak staat verdachte in hoger beroep terecht voor opzettelijke brandstichting met terroristisch oogmerk van een moskee. De verdediging heeft zich op het standpunt gesteld dat opzettelijk brandstichten (art. 157 Sr) uitsluitend als terroristisch misdrijf in de zin van artikel 83 Sr kan worden gekwalificeerd als er sprake is van brandstichting met levensgevaar voor personen of als door de brandstichting grootschalige vernielingen (kunnen) worden aangericht. De verdediging heeft dit onderbouwd met de stelling dat de artikelen 83, aanhef en onder 2o, Sr en 176a Sr conform het kaderbesluit inzake terrorismebestrijding 2002/475/JBZ van 13 juni 2002 moeten worden uitgelegd, nu artikel 176a Sr ingevoerd is bij de Wet terroristische misdrijven, dat uitvoering geeft aan dit kaderbesluit. Gelet op artikel 1 van dit kaderbesluit, is het de kennelijke bedoeling geweest van de Raad van de Europese Unie om brandstichting alleen als terroristisch misdrijf aan te merken als het met terroristisch oogmerk is gepleegd en daardoor mensenlevens in gevaar kunnen worden gebracht of grote economische schade kan worden aangericht. Nu i.c. alleen een terroristisch oogmerk bewezen is verklaard waarbij geen sprake is geweest van levensgevaar of grootschalige vernielingen, kan het bewezen verklaarde volgens de verdediging niet als een terroristisch misdrijf worden gekwalificeerd.

Het hof overweegt dat de wetgever door middel van de Wet terroristische misdrijven gevolg heeft gegeven aan de verplichtingen uit het kaderbesluit, maar hierbij blijkens de memorie van toelichting heeft gekozen voor een *ruime* implementatie. Hierbij zijn niet alleen de letter, maar ook de ratio van het kaderbesluit en de daarin opgenomen strafbaarstellingsverplichtingen opgenomen. Door de ruime implementatie worden meer strafbare feiten, indien met terroristisch oogmerk gepleegd, als terroristisch misdrijf aangemerkt dan waartoe het kaderbesluit verplicht.

Met betrekking tot artikel 157 onderdeel 1o Sr heeft de wetgever in dit kader gekozen om de tekst van het kaderbesluit in nationale wetgeving zo in te vullen, dat gemeen gevaar voor goederen vereist is voor het kwalificeren als terroristisch misdrijf, niet gevaar voor mensenlevens of aanzienlijke schade zoals in het kaderbesluit. De Wet terroristische misdrijven omvat dus meer op dit punt dan het kaderbesluit. Nu er geen conflict bestaat tussen deze wet en het kaderbesluit en niet gebleken is dat de wetgever onvolledige uitvoering heeft gegeven aan de verplichtingen van het kaderbesluit, ziet het hof ook geen reden om de bepalingen van artikel 83 Sr en 176a Sr conform het kaderbesluit uit te leggen. Het verweer van de verdediging slaagt daarom niet.⁵

**UITLEVERING: GENOEGZAAMHEID VAN DE STUKKEN EN ONTBREKEN LIJST MET VERBODEN
VERDOVENDE MIDDELEN**

Conclusie Advocaat-Generaal Aben 09 januari 2018, ECLI:NL:PHR:2018:91

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: uitlevering, genoegzaamheid der stukken, artikel 12 lid 2 aanhef en onder c EUV, ontbreken lijst met verboden verdovende middelen, feit van algemene bekendheid

Tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam waarin zij de uitlevering van de opgeëiste persoon aan Noorwegen toelaatbaar heeft verklaard, heeft de opgeëiste persoon cassatieberoep doen instellen. Noorwegen had de uitlevering gevraagd voor de strafvervolging van de opgeëiste persoon voor het opzettelijk invoeren in Noorwegen van 34,1 kilogram amfetamine, 203 gram cocaïne, 1.215 tabletten MDMA en 1.822,4 gram MDMA. Bij het uitleveringsverzoek was echter geen lijst gevoegd waaruit bleek of deze middelen naar Noors recht als verdovende middelen worden aangemerkt. De

⁵ Kaderbesluit 2002/475/JBZ berust onder meer op artikel 31, eerste lid, onder e (oud) VEU. Deze bepaling gaf de Raad de bevoegdheid tot het aannemen van maatregelen tot opstelling van *minimum*voorschriften met betrekking tot de bestanddelen van strafbare feiten op het gebied van onder meer terrorisme. In geval van een *minimum*voorschrift tot strafbaarstelling mogen lidstaten dus een *ruimere* strafbaarstelling invoeren dan waartoe het *minimum*voorschrift verplicht.

rechtbank heeft met betrekking tot de strafbaarstelling van deze verdovende middelen naar Noors recht overwogen dat Noorwegen partij is bij het Verdrag inzake psychotrope stoffen van 21 februari 1971 en bij het Enkelvoudig Verdrag inzake verdovende middelen van 30 maart 1961. Ingevolge de bepalingen van deze verdragen is Noorwegen verplicht gedragingen met betrekking tot de stoffen amfetamine, MDMA en cocaïne strafbaar te stellen. Onder deze omstandigheden oordeelt de rechtbank dat is voldaan aan de eisen van artikel 12 lid 2 aanhef en onder c van het Europees Verdrag betreffende uitlevering (EUV).

Het cassatiemiddel was gericht tegen dit oordeel van de rechtbank en klaagde dat het onduidelijk is of de Noorse verbodsbepalingen op verdovende middelen daadwerkelijk zien op amfetamine, cocaïne en MDMA. Bovendien zou de rechtbank hebben “nagelaten te beoordelen of het een feit van algemene bekendheid is dat de middelen amfetamine, MDMA en cocaïne strafbaar zijn naar Noors recht.”

Het middel steunt op een arrest van de Hoge Raad van 1974,⁶ waar hij oordeelde dat ook voorschriften die bepalen welke stoffen als verdovende middelen worden aangemerkt vallen onder voorschriften die voor de strafbaarheid van de feiten beslissend zijn, en zodoende overlegd moeten worden door de verzoekende staat. Deze eis van overlegging van een lijst met verdovende middelen kon worden gerelativeerd indien het kon worden aangenomen dat het een “feit van algemene bekendheid” was dat deze middelen verboden zijn in de verzoekende staat.

De Advocaat-Generaal oordeelt dat dit middel echter geen steun vindt in de meer recente rechtspraak van de Hoge Raad.⁷ Hieruit blijkt dat het verzuim van de verzoekende lidstaat om een lijst met verboden verdovende middelen over te leggen niet hoeft te leiden tot ontoelaatbaarheid van de verzochte uitlevering, indien op toereikende gronden mag worden aangenomen dat de overgelegde strafbepaling wel (mede) de psychotrope stoffen van het geval bestrijkt, ongeacht of het feit algemeen bekend is. In een geval als het onderhavige, mag de rechter er in beginsel op vertrouwen dat als de verzoekende staat zich bij verdrag heeft verplicht tot strafbaar stellen van gedragingen met betrekking tot de verdovende middelen als bedoeld in het uitleveringsverzoek, de verzoekende staat ook daadwerkelijk aan deze verplichting heeft voldaan.

De Advocaat-Generaal besluit dus tot verwerping van het beroep. De Hoge Raad oordeelt overeenkomstig artikel 81 lid 1 RO dat het middel niet tot cassatie kan leiden.⁸

UITLEVERING: DUBBELE STRAFBAARHEID EN VERMELDING VAN DE FEITEN

Conclusie Advocaat Generaal T.N.B.M. Spronken 9 januari 2018, ECLI:NL:PHR:2018:98

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: oplichting, dubbele strafbaarheid, vertrouwensbeginsel, vermelding van de feiten

In de onderhavige zaak heeft de raadsman van de opgeëiste persoon cassatie ingesteld, omdat de rechtbank het verweer dat het uitleveringsverzoek betrekking heeft op “zuiver civielrechtelijke (deels) niet-nakoming van overeenkomsten van geldlening” en er dus ook geen sprake is van de vereiste dubbele strafbaarheid ten onrechte, althans onvoldoende gemotiveerd, zou hebben verworpen. Volgens de raadsman betreft het onderliggende geschil een civielrechtelijke kwestie: het gaat over het niet terugbetalen van leningen. Aangezien het volgens de raadsman niet om oplichting gaat, is er ook geen sprake van de vereiste dubbele strafbaarheid en moet het verzoek dan ook worden afgewezen.

De opgeëiste persoon heeft, gebruikmakend van persoonlijke kennis en het vertrouwen van de benadeelde personen, verschillende verhalen verteld onder vermelding van allerlei uitvluchten, dat hij geld nodig had om te starten met de koop van toestellen voor kansspelen, werkzaamheden in de bosbouw en werkzaamheden met hout of het regelen van familieschulden en problemen, met de belofte dat hij dit geld binnen een redelijke termijn zou terugbetalen. Dit heeft hij niet gedaan, maar hij heeft het geld opgemaakt, naar zeggen van zijn voormalig echtgenoten, voornamelijk door te gokken en met persoonlijk vermaak.

In haar conclusie gaat de A-G in op de dubbele strafbaarheid. Bij het uitleveringsverzoek is de tekst gevoegd van artikel 239 van het Wetboek van Strafrecht van Republiek Srpska, de wettelijke bepaling waaruit volgens de autoriteiten van Bosnië en Herzegovina blijkt dat de feiten naar het recht van Bosnië en Herzegovina strafbaar zijn en dat voor die feiten een gevangenisstraf van meer dan één jaar kan worden opgelegd. Mede gelet op het vertrouwensbeginsel dat geldt tussen verdragspartijen, moet er in beginsel van worden uitgegaan dat de mededeling van de verzoekende staat, dat de feiten onder het bereik van artikel 239 van het Wetboek van Strafrecht van de Republiek Srpska vallen, juist is. Om die reden is de A-G van mening dat het oordeel van de rechtbank dat de omschreven gedragingen in Bosnië en Herzegovina strafbare

⁶ HR 22 juli 1974, NJ 1974/504.

⁷ Bijvoorbeeld [ECLI:NL:HR:2001:ZD2520](#).

⁸ HR 6 februari 2018, [ECLI:NL:HR:2018:150](#).

feiten opleveren niet onjuist is en tevens toereikend gemotiveerd is. De opgeëiste persoon wordt blijkens de tenlastelegging ervan verdacht dat hij de in die tenlastelegging genoemde personen door het geven van een valse voorstelling van zaken heeft bewogen tot de afgifte van een of meer geldbedragen respectievelijk een auto. Daarbij zou de opgeëiste persoon gebruik hebben gemaakt van persoonlijke kennis en het vertrouwen van de personen. De rechtbank heeft deze handelingen kennelijk en niet onbegrijpelijk aangemerkt als handelingen die naar Nederlands recht kunnen worden gekwalificeerd als oplichting. De A-G concludeert dat het middel faalt en kan worden afgedaan met de aan art. 81 lid 1 RO ontleende motivering.

Ambtshalve wijst zij er nog op dat de rechtbank de uitlevering toelaatbaar heeft verklaard ter zake van “verdenking van de strafbare feiten als omschreven in het verzoek tot uitlevering d.d. 23 augustus 2016 alsmede in vordering met Lurisnummer UTL-I-2016095066”. Het verzoek tot uitlevering bevat echter geen uiteenzetting van de feiten en dus heeft de rechtbank niet voldaan aan de eis dat de feiten waarvoor de uitlevering kan worden toegestaan voldoende duidelijk moeten worden vermeld (artikel 28 lid 3 UW). De rechtbank heeft kennelijk bedoeld de uitlevering toelaatbaar te verklaren ter zake van de feiten die in de bij het uitleveringsverzoek gevoegde tenlastelegging zijn omschreven. De Hoge Raad kan dit verzuim herstellen.

De Hoge Raad leest de uitspraak van de rechtbank zo, dat de uitlevering is toegestaan voor de in die tenlastelegging genoemde feiten, en is van oordeel dat het middel niet tot cassatie kan leiden.⁹

UITLEVERING: SPECIALITEITSBESCHERMING EN UITZONDERING DAAROP

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 20 februari 2018, ECLI:NL:RBAMS:2018:1098¹⁰

Trefwoorden: uitlevering, specialiteitsbeginsel, artikel 14, eerste lid, aanhef en onder b, EUV, ‘definitieve invrijheidstelling’

De verdachte is uitgeleverd aan Nederland ter fine van vervolging van de in het uitleveringsverzoek vermelde feiten. Bij de Rechtbank Zeeland-West-Brabant wordt de verdachte vervolgd voor die feiten én een feit waarvoor de uitlevering niet is verzocht.

Het Openbaar Ministerie en de verdediging hebben bepleit dat het Openbaar Ministerie niet-ontvankelijk is in de vervolging van het feit waarvoor de uitlevering niet is verzocht, omdat die vervolging in strijd is met specialiteitsbeginsel. Anders dan het Openbaar Ministerie en de verdediging is de rechtbank van oordeel dat het specialiteitsbeginsel niet in de weg staat aan de vervolging voor dat feit. De uitzondering van artikel 14, eerste lid, aanhef en onder b, EUV is namelijk van toepassing.¹¹

Naar het oordeel van de rechtbank moet opheffing van de voorlopige hechtenis worden aangemerkt als ‘definitieve invrijheidstelling’ als bedoeld in deze bepaling. Een verdachte is na die opheffing immers vrij om te gaan en te staan waar hij wil en hij kan dus ook het grondgebied van het land waarnaar hij is uitgeleverd, in dit geval Nederland, verlaten.

De rechtbank vindt hiervoor steun in het *Explanatory report* bij het Vierde Aanvullende Protocol bij het Europees Uitleveringsverdrag,¹² waarin onder nummer 38 over de uitleg van het begrip definitieve invrijheidstelling is vermeld: “*The expression “final discharge” [...] means that the person’s freedom to leave the country is no longer subject to any restriction deriving directly or indirectly from the sentence.*” Verder wijst de rechtbank nog op een beslissing van het Duitse *Bundesgerichtshof* van 9 februari 2012, 1 StR 148/11,¹³ dat in een vergelijkbaar geval oordeelde dat met de opheffing van de voorlopige hechtenis sprake was van definitieve invrijheidstelling (Rn 25). Dat de strafzaak waarvoor de uitlevering is toegestaan nog niet onherroepelijk is afgesloten, is niet relevant (Rn 30). Sinds de opheffing van zijn voorlopige hechtenis in 2015 woont verdachte volgens zijn eigen verklaring ter zitting afwisselend in Nederland en België.

⁹ HR 6 februari 2018, [ECLI:NL:HR:2018:154](#).

¹⁰ Dit vonnis is vooralsnog alleen beschikbaar via het e-archief, maar wordt op termijn gepubliceerd op [rechtspraak.nl](#).

¹¹ Deze bepaling luidt als volgt:

1 De uitgeleverde persoon wordt niet vervolgd, berecht of in hechtenis gesteld met het oog op de tenuitvoerlegging van een straf of maatregel, noch aan enige andere beperking van zijn persoonlijke vrijheid onderworpen, wegens enig ander voor de overlevering begaan feit dan dat hetwelk de reden tot uitlevering is geweest, behalve in de volgende gevallen:

(...)

(b) wanneer de uitgeleverde persoon, hoewel hij daartoe de mogelijkheid had, niet binnen de 45 dagen die op zijn definitieve invrijheidstelling volgden, het grondgebied van de Partij aan welke hij was uitgeleverd, heeft verlaten of indien hij na dit gebied verlaten te hebben daarin is teruggekeerd.

¹² Nederland heeft dit Protocol niet ondertekend.

¹³ Te vinden op [www.bundesgerichtshof.de](#).

Daarmee is in ieder geval voldaan aan het laatste onderdeel van uitzondering b: nadat verdachte het grondgebied van Nederland heeft verlaten, is hij daarin weer teruggekeerd. Daarmee is het specialiteitsbeginsel dus niet meer op hem van toepassing.

KORTE SIGNALERINGEN

Artikel, 'Rechtseenheid en het EHRM,' *Ars Aequi*, februari 2018

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: rol rechtseenheid in rechtspraak EHRM, functies EHRM, minimumniveaubescherming grondrechten, margin of appreciation

Artikel, 'Getuigen in strafzaken,' *Opportuun*, december 2017

[Hyperlink](#)

Trefwoorden: getuigenverklaringen, betrouwbaarheid, Prosecutor's fallacy.